

Tầm nhìn mới về phát triển kinh tế Việt Nam: Xanh, số hóa và bền vững

06:03 10/11/2025

Dự thảo các văn kiện trình Đại hội XIV của Đảng mang đến tầm nhìn mới về phát triển kinh tế, nhấn mạnh tăng trưởng xanh, số hóa và bền vững, đồng thời đặt mục tiêu táo bạo cho giai đoạn 2026-2030 và tầm nhìn đến 2045.

Văn kiện ghi nhận nền tảng vững chắc của Việt Nam sau hơn ba thập kỷ đổi mới: tỷ lệ hộ nghèo giảm từ 58% năm 1993 xuống dưới 1,9% năm 2024; Việt Nam trở thành nền kinh tế lớn thứ 4 ASEAN, GDP bình quân đầu người năm 2025 gấp gần 25 lần so với đầu thập niên 1990, tuổi thọ trung bình đạt khoảng 74,7 tuổi, HDI thuộc nhóm trung bình cao thế giới, chỉ số hạnh phúc tăng lên thứ 46/143 quốc gia.

Các đại biểu Quốc hội thảo luận về dự thảo Văn kiện trình Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIV của Đảng

Dự thảo đồng thời nhận diện những điểm yếu còn tồn tại: Năng suất, chất lượng, hiệu quả kinh tế chưa cao; thể chế phát triển còn chậm. Văn kiện đề ra mục tiêu tăng trưởng GDP bình quân 10%/năm, GDP bình quân đầu người 8.500 USD vào 2030; tỷ trọng công nghiệp chế biến, chế tạo đạt 28% GDP; tỷ trọng kinh tế số đạt 30% GDP; đóng góp TFP vào tăng trưởng trên 55%. Năng suất lao động tăng 8,5%/năm, giảm tiêu hao năng lượng/GDP 1-1,5%/năm, đô thị hóa trên 50%, tỷ lệ lao động nông nghiệp dưới 20%, tỷ lệ lao động có bằng cấp/chứng chỉ đạt 35-40%.

Đặc biệt, văn kiện lần đầu tiên dùng cụm từ “khu vực kinh tế” thay cho “thành phần kinh tế”, nhấn mạnh kinh tế tư nhân là động lực quan trọng nhất, kinh tế nhà nước giữ vai trò chủ đạo về cân đối lớn, chiến lược, kinh tế hợp tác, kinh tế tập thể và FDI giữ vai trò quan trọng trong hệ thống. Dự thảo cũng lần đầu tiên khẳng định yêu cầu hoàn thiện đồng bộ thể chế phát triển, trong đó thể chế chính trị định hướng, thể chế kinh tế trọng tâm, các lĩnh vực khác quan trọng; mô hình tổ chức hệ thống chính trị tinh gọn, hiệu lực, hiệu quả, giải quyết hợp lý mối quan hệ nhà nước – thị trường – xã hội.

Về mô hình tăng trưởng mới, Dự thảo nhấn mạnh chuyển đổi số, kinh tế tuần hoàn, kinh tế chia sẻ, phát triển bền vững, lấy năng suất, chất lượng, giá trị gia tăng và sức cạnh tranh làm trung tâm. Khoa học công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số được xác định là động lực chính; đồng thời chú trọng liên kết vùng, cơ cấu lại không gian phát triển, tham gia chuỗi giá trị toàn cầu và phát triển thị trường nội địa.

Việc xây dựng kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội trong giai đoạn tới cần bám sát định hướng, chuyển đổi tư duy phát triển mới.

Để nâng cao tính khả thi, Dự thảo cần tăng cường liên kết các nội dung về khoa học công nghệ với các phần kinh tế, nhóm các chỉ tiêu và định hướng theo từng lĩnh vực: phát triển lực lượng sản xuất mới; cơ cấu lại công nghiệp, dịch vụ, nông nghiệp; phát triển khu vực, vùng và chuỗi cung ứng; phát triển kinh tế đối ngoại, bảo đảm tự chủ và an ninh kinh tế. Ngoài ra, các nội dung về đô thị hóa, nhà ở xã hội, phát triển giao thông công cộng nên chuyển vào phần quản lý phát triển xã hội bền vững.

Văn kiện cũng cần bổ sung cơ chế đột phá để chuyển từ “nền kinh tế tăng trưởng” sang “nền kinh tế chất lượng, xanh, số hóa, sáng tạo”; xác định các ngành công nghệ chiến lược, phát triển doanh nghiệp, chuỗi giá trị, thương hiệu quốc gia; thúc đẩy thị trường tín chỉ carbon, giảm phát thải khí nhà kính, thu hút đầu tư xanh và ưu đãi công nghệ “thải thấp”.

Những định hướng, chỉ tiêu táo bạo này tạo niềm tin mạnh mẽ cho người dân và doanh nghiệp vào tương lai phát triển bền vững, hội nhập và sáng tạo của Việt Nam trong kỷ nguyên mới.

Nam Sơn (t/h)